

Preoblikovanje pokojninskega sklada javnih uslužbencev v sklad življenjskega cikla

Posodobljeno: avgust 2017

Preoblikovanje pokojninskega sklada javnih uslužbencev

S 1. januarjem 2017 ste tudi zaposleni v javnem sektorju dobili priložnost varčevati v pokojninskem skladu, ki vam omogoča izbiro, se vam prilagaja in na dolgi rok prinaša boljše rezultate.

Zaprti vzajemni pokojninski sklad za javne uslužbence (ZVPSJU), v katerem ste varčevali do konca leta 2016, se je preoblikoval v Zajamčeni podsklad javnih uslužbencev. 1. januarja 2017 je začel poslovati Krovni pokojninski sklad javnih uslužbencev (na kratko KPSJU), ki je sestavljen iz treh podskladov in zasleduje t. i. politiko življenjskega cikla. Sliši se precej zapleteno, a v resnici ni tako.

Pokojninski sklad življenjskega cikla

Pokojninski sklad življenjskega cikla je sklad, ki omogoča varčevalcu prilagojeno upravljanje sredstev za dodatno pokojnino. Sklad (rečemo mu tudi krovni pokojninski sklad) je namreč sestavljen iz treh podskladov, ki zasledujejo različne naložbene politike. Naložbena politika posameznega podsklada pa je prilagojena določeni starostni skupini varčevalcev. Pokojninski sklad javnih uslužbencev sestavljajo naslednji podskladi:

Dinamični podsklad

Je podsklad z najbolj tvegano naložbeno politiko, ki omogoča doseganje najvišjih donosov. Pretežni del sredstev sklada je naloženih v lastniške vrednostne papirje – delnice. Namenjen je posameznikom, ki imajo do upokojitve najdlje in si zaradi dolgoročnosti varčevanja lahko privoščijo več tveganja. Primeren je za posameznike do 50. leta starosti.

Preudarni podsklad

Ima bolj umirjeno naložbeno politiko in je namenjen srednji starostni skupini posameznikov, ki so za višji donos pripravljene zmerno tvegati. Velik del sredstev sklada je naloženih v lastniške vrednostne papirje (od 40 do 80 %), zato je podsklad primeren za posameznike med 50. in 60. letom starosti.

Zajamčeni podsklad

Ima najbolj konservativno naložbeno politiko in je po strukturi naložb enak prejšnjemu pokojninskemu skladu ZVPSJU. Podsklad zagotavlja zajamčen donos in je namenjen posameznikom, ki so tik pred upokojitvijo in bodo privarčevana sredstva začeli koristiti v kratkem (starejši od 60 let).

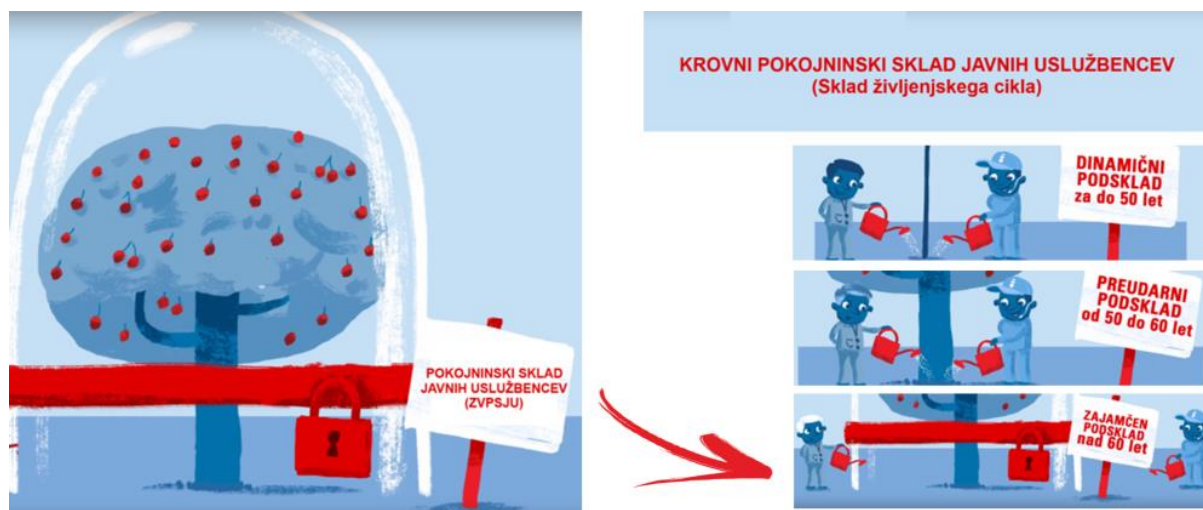
Bistvo sklada življenjskega cikla je v tem, da se vaša sredstva za dodatno pokojnino z vašim staranjem premikajo skozi omenjene tri podsklade in na ta način ustvarjajo višjo vrednost privarčevanih sredstev. Mlajši posameznik (do 50 let) ob zaposlitvi v javnem sektorju začne z varčevanjem za dodatno

pokojnino v Dinamičnem podskladu, nato pa s staranjem prehaja v naslednja podsklada. Najprej v Preudarnega in na koncu v Zajamčenega.

Za lažje razumevanje delovanja pokojninskega sklada življenjskega cikla smo za vas pripravili kratko pojasnilno animacijo, ki jo lahko najdete na [spletni strani Modre zavarovalnice](#).

Pogosta vprašanja z odgovori (preoblikovanje pokojninskega sklada)

 Kaj preoblikovanje sklada pomeni za obstoječe varčevalce?
 S preoblikovanjem obstoječega pokojninskega sklada ZVPSJU smo sredstva vseh javnih uslužbencev v prvi fazi prenesli v Zajamčeni podsklad javnih uslužbencev, ki je enak prejšnjemu skladu ZVPSJU. Delodajalec (kot tudi posameznik) pa nemoteno nadaljujeta mesečnim vplačevanjem premij dodatnega pokojninskega zavarovanja.

Do konca aprila 2017 je Modra zavarovalnica vse javne uslužbence, mlajše od 60 let, obvestila o možnosti izbire drugega podsklada, ki izvaja manj konservativno naložbeno politiko in bolj ustreza starost javnega uslužbenca. Če se v 10 dneh po prejemu obvestila niste odločili za prehod v drug podsklad, niste ničesar zamudili. Z varčevanjem nadaljujete v podskladu z zajamčenim donosom in se za vas ni nič spremenilo.

Odločitev o varčevanju v katerem od drugih podskladov lahko sprejmete tudi pozneje. Hkrati lahko svojo odločitev enkrat letno tudi spremenite. Edina omejitev pri izbiri podsklada je vaša starost.

 Kaj preoblikovanje pomeni za novo zaposlene v javnem sektorju?
 Vsi, ki ste se zaposlili v javnem sektorju po 1. januarju 2017, ste samodejno vključeni v podsklad, ki vaši starostni skupini. Po prejemu obvestila o vključitvi lahko tudi novi člani za varčevanje izberete drug podsklad, namenjen starejšim generacijam (z bolj konservativno naložbeno politiko). Enkrat letno lahko svojo odločitev spremenite in zamenjate podsklad, v katerem želite varčevati.

Tako obstoječi kot tudi novi člani boste privarčevana sredstva lahko koristili ob upokojitvi, ko boste izbrali zase najprimernejšo obliko doživljenjske dodatne pokojnine.

Zakaj preoblikovanje?

S preoblikovanjem ste tudi javni uslužbenci dobili pokojninski sklad, ki vam daje možnost samostojnega odločanja o načinu varčevanja. Nov sklad namreč posamezniku omogoča prilagojen način varčevanja, ki ga lahko izbirate sami. Izbira pa je odvisen od:

- vašega odnosa do tveganja,
- vaše starosti,
- časa, ki ga še imate do upokojitve,
- vaših trenutnih prihodkov in premoženja
- pomemben dejavnik pa je tudi ciljna (želena) višino prihodkov po upokojitvi.

S preoblikovanjem torej ničesar ne izgubite, lahko le pridobite.

V katerem podskladu lahko varčujem?

Krovni sklad javnih uslužbencev je sestavljen iz treh podskladov, pri čemer je vsak izmed podskladov namenjen določeni starostni skupini varčevalcev. Vaše možnosti so torej v prvi vrsti odvisne od vaše starosti. Če ste mlajši od 50 let, lahko varčujete v kateremkoli izmed treh podskladov. Če ste stari med 50 in 60 let, lahko izbirate med preudarnim in zajamčenim podskladom. Starejši od 60 let lahko varčujete le v zajamčenem podskladu. Pomembno je namreč, da so pred upokojitvijo vaša sredstva na varnem, kar vam lahko zagotovi le zajamčeni podsklad.

Ali imam lahko na računu v nekem trenutku manj, kot sem vplačal?

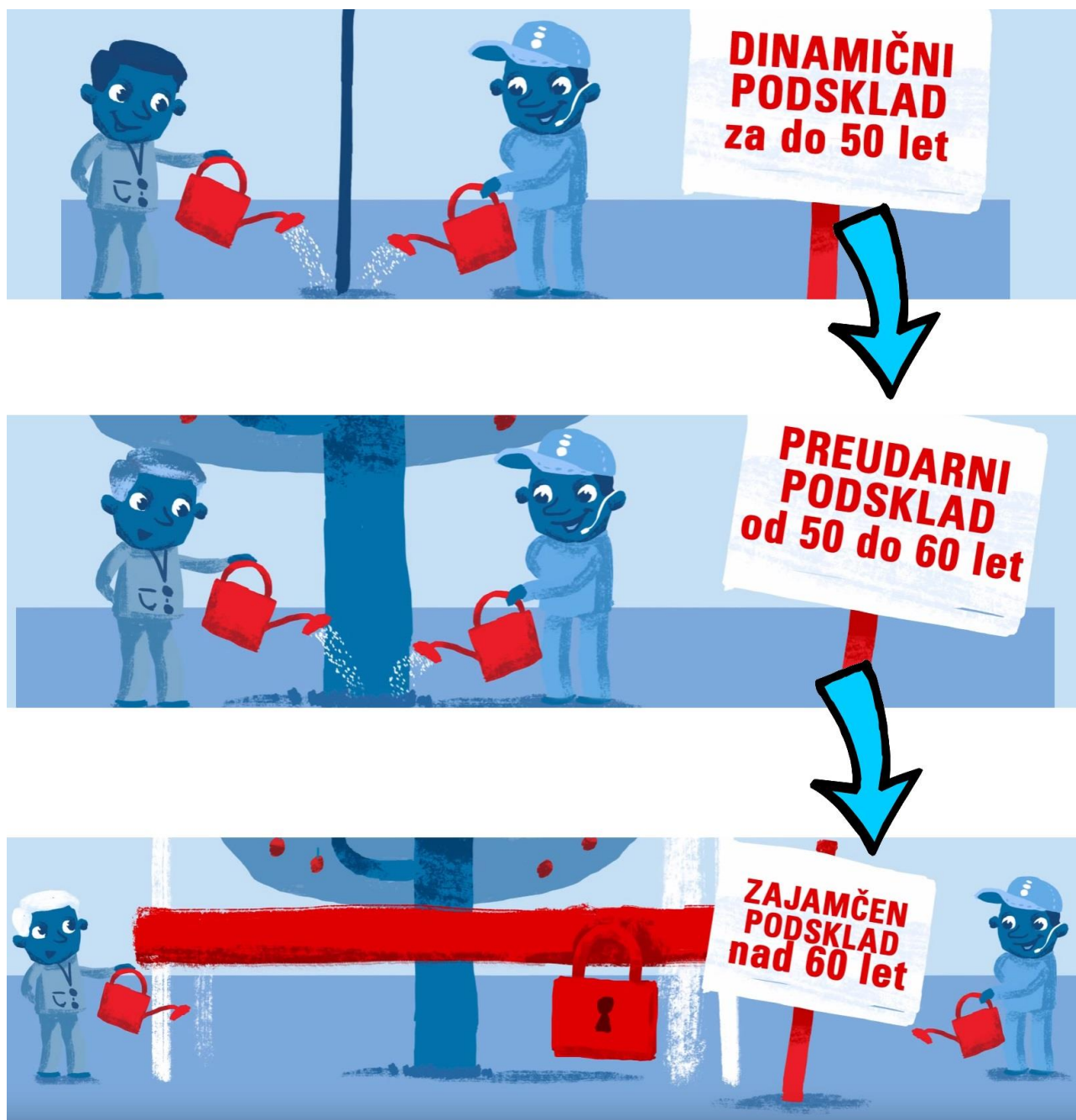
Lahko, če varčujete v dinamičnem ali preudarnem podskladu. Pomembna novost pri varčevanju za dodatno pokojnino, ki jo za vas uvaja preoblikovanje, je namreč ta, da dinamični in preudarni podsklad nimata zajamčenega donosa. To pomeni, da naložbeno tveganje v celoti prevzema varčevalec. Če bi torej v nekem obdobju prišlo do izrazitega padca na finančnih trgih, bi se to kratkoročno vsekakor poznalo na višini privarčevanih sredstev.

Dolgoletna praksa pa kaže na to, da varčevanje v skladih s tvegano naložbeno politiko na dolgi rok ni tako zelo tvegano, saj se nihanja na finančnih trgih z leti izravnajo. Če imate do upokojitve še daleč (30, 40 let), lažje sprejmete več tveganja in s tem na dolgi rok dosežete višjo donosnost.

Zajamčeno donosnost, kot jo je poznal sklad javnih uslužbencev do zdaj, pa v celoti ohranja zajamčeni podsklad novoustanovljenega pokojninskega sklada.

Je prehajanje med podskladi samodejno?

Vsekakor priporočamo, da skrb za prehajanje med podskladi prepustite upravljavcu, ki bo glede na razpoložljive informacije in dogajanje na trgu presodil, kdaj je najboljši trenutek za prenos sredstev v drug podsklad. V takem primeru lahko torej rečemo, da je prehajanje med podskladi samodejno. Ne glede na to pa se lahko varčevalci tudi sami odločate, da boste med podskladi prehajali po svojih željah. Enkrat letno namreč lahko zamenjate podsklad, v katerem želite varčevati, menjava podsklada pa je brezplačna.

Kakšna je naložbena politika posameznega podsklada?

Dinamični podsklad je pretežno delniški podsklad, in kot tak najbolj tvegan. Hkrati pa dinamični podsklad omogoča doseganje najvišjih donosov.

Preudarni podsklad ima uravnoteženo naložbeno politiko, zajamčeni podsklad pa je pretežno obvezniški podsklad.

Podsklad	Starostne meje	% visoko tveganih naložb (delnic)	Pričakovana letna donosnost*	Naložbeno tveganje
Dinamični	do 50 let	70 % do 100 %	6,7 %	V celoti prevzema varčevalec
Preudarni	od 50 do 60 let	40 % do 80 %	5,9 %	V celoti prevzema varčevalec
Zajamčeni	nad 60 let	0 % do 30 %	3,4 %	Nad zajamčenim donosom prevzema varčevalec

*Pričakovane donosnosti so zgolj informativne narave in niso zagotovilo za prihodnje donose.

Natančnejšo strukturo naložb posameznega podsklada in podatke o poslovanju sklada lahko spremljate tudi v Modrem e-računu, ki vam zagotavlja osebni spletni vpogled v varčevalno polico. Tam so vam na voljo tudi potrdila o številu enot premoženja, vsi pomembnejši dokumenti pokojninskega sklada, podatki o vplačani premiji ter vsoti privarčevanih sredstev in nekateri pomembnejši obrazci. Če imate digitalno potrdilo, lahko obrazec za menjavo podsklada oddate kar preko Modrega e-računa.

Kaj se zgodi, če se v predvidenem roku nisem odločil/a za spremembo podsklada? Sem kaj zamudil/a?

Nič niste zamudili. Dokler od vas ne prejmemo izjave, da želite varčevati v dinamičnem oz. preudarnem podskladu, boste nadaljevali z varčevanjem v zajamčenem podskladu, ki je enak prej obstoječemu pokojninskemu skladu javnih uslužbencev. Za menjavo podsklada se lahko odločite tudi kasneje in svojo odločitev enkrat letno brezplačno spremenite.

Kaj prenašam z izjavo, ki je bila priložena obvestilu o preoblikovanju?

Z izjavo, ki je bila priložena obvestilu o preoblikovanju (in je hkrati dosegljiva na Modrem e-računu), določate podsklad zgolj za tekoče premije. Tudi po izpolnitvi te izjave bodo že privarčevana sredstva ostala v zajamčenem podskladu. Če želite v drug podsklad prenesti tudi privarčevana sredstva, bo najbolje, da se obrnete na naše svetovalce (T: 080 23 45).

Ali lahko zamenjam podsklad, če sem star/a 62 let?

Ne. Varčevalci, starejši od 60 let lahko varčujete le v zajamčenem podskladu, torej po pogojih, kot ste jih imeli do preoblikovanja pokojninskega sklada. Na tak način vam lahko zagotovimo, da bodo vaši prihranki pred upokojitvijo na varnem. Ostala dva podsklada namreč nimata zajamčene donosnosti, zato bi bilo tveganje v primeru nenadnega padca cen na trgu vrednostnih papirjev preveliko. Bistvo sklada življenjskega cikla je namreč prevzem večjega tveganja z namenom višjih donosov v času, ko je do upokojitve še daleč in visoka varnost prihrankov v obdobju, ko se bližate času upokojitve.

Pogosta vprašanja z odgovori (splošna vprašanja)

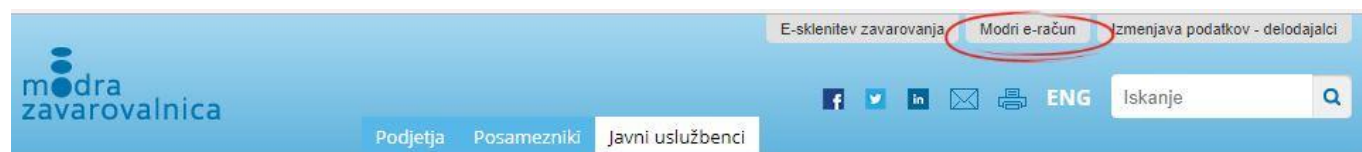
Kolikšno premijo zame mesečno plačuje delodajalec?

Višina mesečne premije je odvisna od premijskega razreda, v katerega se uvrščate. Ta je odvisen od vaše pokojninske dobe na dan 1. 8. 2003. Vsi, ki ste se v javnem sektorju zaposlili po tem datumu, se uvrščate v prvi premijski razred. Tabela premijskih razredov s pripadajočimi zneski mesečnih premij je objavljena [na spletni strani Modre zavarovalnice](#).

Najlažje pa boste mesečna vplačila delodajalca (in posameznika) spremljali na [Modrem e-računu](#), ki vam zagotavlja brezplačen, predvsem pa varen spletni vpogled v vašo varčevalno polico.

Kako dostopam do Modrega e-računa?

Po pošti ste skupaj z obvestilom o preoblikovanju prejeli tudi prvo vstopno geslo, ki ga potrebujete za registracijo v e-račun. Na spletnem mestu [Modre zavarovalnice](#) (glava spletnega mesta) poiščite vstopno točko za Modri e-račun in opravite prvo registracijo.

Vstop za obstoječe uporabnike

Uporabniško ime

Geslo

Vstopi [Ste pozabili geslo?](#)

Še niste uporabnik?

Registrirajte se

Ali lahko v skladu za javne uslužbence varčujem tudi sam/a?

Seveda. Poleg delodajalca lahko tudi sami vplačujete mesečno premijo in si tako ob upokojitvi zagotovite višjo dodatno pokojnino.

Ena izmed prednosti lastnih vplačil je tudi davčna olajšava, ki vam znižuje osnovo za izračun dohodnine. Individualna premija vam v celoti znižuje osnovo za odmero dohodnine. Najvišji znesek, za katerega se vam prizna davčna olajšava, je enak 5,844 odstotka vaše bruto plače (vendar največ 2.819,09 evra letno).

Kakšen mesečni znesek bi moral vplačevati v sklad, da bi ob upokojitvi prejemal dostojno pokojnino?

Ko se odločamo o višini mesečnega zneska, moramo razmisliti o več dejavnikih, ki vplivajo na odločitev. Zato enoznačnega odgovora ni. Pomembna je vaša trenutna starost, koliko še imate do upokojitve, višina mesečnih dohodkov in predvsem kakšna pričakovanja imate ob upokojitvi.

Zato smo za vas razvili kalkulator dodatne pokojnine, s katerim lahko preverite, kaj si za izbrani znesek lahko obetate. Velja pa osnovno pravilo: prej, kot boste začeli, manjši zneski bodo potrebni za doseg želenega cilja. Hkrati pa boste z lastnimi vplačili poskrbeli tudi za prihranek pri dohodnini (za individualna vplačila ste deležni davčnih olajšav).

Kaj pomeni, da smo za varčevanje deležni davčnih olajšav?

Zaposleni na svoj osebni pokojninski račun prejmete celotno (bruto) premijo: brez obračunanih davkov, prispevkov in dohodnine. Na premijo delodajalca se namreč naštetu ne obračuna.

Poleg tega ste v primeru, da poleg delodajalca tudi sami plačujete premije v pokojninski sklad, za lastna vplačila deležni davčne olajšave. To v praksi pomeni, da posamezniku, ki si premije plačuje tudi sam, vplačane premije znižajo letno dohodnino. Če se npr. uvrščate v 27-odstotni dohodninski razred in bi v preteklem letu v pokojninski sklad javnih uslužbencev vplačali 500 evrov (pribl. 42 evrov mesečno), bi ob odmeri dohodnine prejeli vrnjenih približno 135 evrov.

Informativni izračun davčne olajšave si lahko izdelate tudi sami, dosegljiv pa je na [spletni strani Modre zavarovalnice](#).

Vplačal/a sem premijo, vendar na Modrem e-računu ne vidim vplačila.

Podatki na Modrem e-računu se osvežujejo na mesečni ravni za pretekli mesec, in sicer po izračunu vrednosti enote premoženja, ki je opravljen zadnji delovni dan v mesecu. Zato bo vplačana premija na e-računu vidna z naslednjim mesecem.

Vplačane premije v mesecu juliju 2017 bodo na Modrem e-računu na primer vidne v sredini meseca avgusta 2017.

Ali je možno, da privarčevana sredstva obdržim v enem podskladu, tekoče pa zneske nakazujem v drug podsklad?

Da. Vsa do zdaj privarčevana sredstva lahko obdržite na primer v zjamčenem podskladu (ali pa jih prenesete v preudarni oz. dinamični podsklad), tekoča plačila pa preusmerite v katerega od drugih dveh podskladov, ki sta vam na voljo glede na vašo starost. Pri tem velja pravilo, da morajo biti vse tekoče mesečne premije preusmerjene v isti podsklad. Če se boste torej odločili, da lastna vplačila preusmerite v preudarni podsklad, bomo v ta isti podsklad preusmerili tudi premije delodajalca.

Kdaj in kako bom lahko porabil/a privarčevana sredstva?

Namen varčevanja v pokojninskem skladu je pridobitev dodatnega dohodka po upokojitvi, saj bo višina pokojnine precej nižja od plače, ki ste jo vajeni prejemati.

Upokojitev je torej edini pogoj za pridobitev dodatne pokojnine. Na izbiro imate več različnih oblik, med katerimi so tudi pokojnine s pospešenim izplačevanjem, kjer se glavnina privarčevanega zneska izplača v prvih letih prejetanja dodatne pokojnine in nato manjši zneski do konca življenja. Če ste torej pred upokojitvijo, vam priporočamo, da se obrnete na Modro zavarovalnico (T: 080 23 45). Za začetek vam bomo pripravili nekaj informativnih izračunov, na podlagi katerih boste lažje izbrali najprimernejšo obliko izplačila zase.

Informativni izračun lahko sami naredite tudi, če vaša upokojitev še ni tako blizu. Na spletnem mestu [Modre zavarovalnice](#) boste našli kalkulator, ki vam bo okvirno izračunal višino dodatne pokojnine glede na vašo starost, čas do upokojitve in višino privarčevanih sredstev.

Če ste se upokojili in imate privarčevanih manj kot 5.000 evrov (vplačanih s strani delodajalca), se lahko odločite tudi za izplačilo sredstev v enkratnem znesku.

Prav tako vam lahko v enkratnem znesku izplačamo tisti del sredstev, ki ste jih privarčevali z lastnimi vplačili, ne glede na višino privarčevanega zneska.

Opozorilo: Izplačilo sredstev v enkratnem znesku je močno obdavčeno (25 % akontacija dohodnine), nato pa sledi še poračun s strani FURS-a, zato je lahko končna obdavčitev še višja (tudi 41 %). Prav tako lahko tako izplačilo vpliva na morebitne socialne transfere, kot je otroški dodatek, znižanje plačila vrtca ipd. Zato se je bolj smotrno odločiti za izplačilo v obliki mesečne dodatne pokojnine, ki je z davčnega vidika precej ugodnejša. Pred začetkom izplačevanja lahko pri določenih oblikah dodatne pokojnine določite tudi upravičenca za primer smrti, ki v primeru vaše smrti do izteka zjamčenega obdobja izplačevanja prejema dodatno pokojnino namesto vas.

Dodatna pokojnina je z davčnega vidika ugodnejša, saj je obdavčena le polovica zneska dodatne pokojnine. Pri dodatnih pokojninah, nižjih od 160 evrov, se akontacija dohodnine ne obračuna.

Kakšni so stroški v primeru dviga sredstev v enkratnem znesku?

Izplačilo privarčevanih sredstev v enkratnem znesku je z davčnega vidika izredno neugoden, saj se ob izplačilu obračuna in plača 25 % akontacije dohodnine. Nato pa sledi še dokončni obračun dohodnine, ki ga opravi FURS (pri tem upošteva tudi že vplačano akontacijo dohodnine za vse prejemke v letu izplačila). Izplačilo v enkratnem znesku vpliva na višino vašega letnega dohodka, zato se lahko zgodi, da začasno izgubite pravico do morebitnih socialnih transferjev (socialna pomoč, otroški dodatek, štipendija, višji znesek za plačilo vrtca, ipd).

Spremenil/a sem naslov, priimek, vendar imate v svojih evidencah še vedno zabeležen stare podatke.

Vse tovrstne spremembe nam sporoča vaš delodajalec, in sicer preko sistema za elektronsko izmenjavo podatkov, kar se neposredno zabeleži v naših evidencah. Če spremenite osebni podatek, morate to sporočiti svojemu delodajalcu, ta pa mora podatke spremeniti tudi v datoteki, ki jo Modri zavarovalnici pošilja vsak mesec. Če spremembo sporočite neposredno k nam, jo seveda zabeležimo. Vendar izkušnje kažejo, da delodajalci podatkov ne popravijo in s poslanimi podatki povozijo že popravljeno.

Sredstva za dodatno pokojnino imam privarčevana tudi pri drugih izvajalcih. Ali lahko sredstva združim?

Sredstva lahko prenesete v pokojninski sklad javnih uslužbencev in Prav tako pa se lahko sami odločite, v kateri podsklad želite preusmeriti tekoča mesečna vplačila.

Seveda. Sredstva lahko brez dodatnih stroškov prenesete na Modro zavarovalnico tako, da izpolnite Zahtevek za prenos sredstev, s katerim nas pooblastite, da prenos izvedemo v vašem imenu. Sami se tudi odločite, v kateri podsklad želite prenesti sredstva.

Tudi sicer je prenos sredstev smiseln, saj imate javni uslužbenci pri Modri zavarovalnici najugodnejše pogoje varčevanja. Za več informacij nas lahko pokličete na 080 23 45.

Kje lahko spremljam poslovanje sklada in preverim stanje na svojem varčevalnem računu?

Modri e-račun je pravi naslov. Gre za brezplačno spletno storitev Modre zavarovalnice, preko katere lahko spremljate uspešnost poslovanja sklada, hkrati pa vam ta zagotavlja tudi vpogled v varčevalno polico (mesečne premije, privarčevana sredstva, pomembnejši dokumenti, obvestila ipd.).

Podatke o poslovanju skladov mesečno objavljamo tudi na [spletni strani Modre zavarovalnice](#).

Oddal/a sem zahtevo za spremembo podsklada, vendar na Modrem e-računu ne vidim spremembe in je kot izbran podsklad še vedno označen z jamčeni podsklad.

Podatki na Modrem e-računu se osvežujejo na mesečni ravni za pretekli mesec, in sicer po izračunu vrednosti enote premoženja, ki je opravljen zadnji delovni dan v mesecu. Zato so vse spremembe na e-računu vidne z naslednjim mesecem. To velja tako za spremembo podsklada kot tudi za vplačila.

Kaj se zgodi v primeru smrti varčevalca?

Vsak varčevalec lahko na varčevalni polici določi upravičenca za primer smrti (ali več njih). Če varčevalec umre, preden je pridobil pravico do dodatne pokojnine, imajo upravičenci za primer smrti (če jih je pokojni določil z izjavo) oziroma dediči pravico do enkratnega denarnega izplačila v višini odkupne vrednosti premoženja.

Imate vprašanje? Tu smo za vas.

Verjamemo, da tudi po branju pogostih vprašanj z odgovori še nimate odgovorov na vsa vprašanja, zato vas vabimo, da nam vprašanja ali morda pomisleke zaupate na info@modra-zavarovalnica.si ali pa nas pokličete na 080 23 45. Potrudili se bomo, da vam na preprost način podamo vse potrebne informacije, na podlagi katerih boste lahko sprejeli najboljšo odločitev zase.